

AKK Karup Kartoffelmelfabrik A.m.b.A.

CSR Rapport 2021/2022

Indledning

Rapportens formål er at oplyse om de påvirkninger selskabets produktion indebærer og samtidigt oplyse om, hvilke tiltag der gøres for at modvirke disse påvirkninger.

Rapporteringen er afledt af krav i Årsregnskabsloven § 99 a og § 99 b.

- ◆ AKK ønsker at agere ANSVARLIGT i forhold til avlere, kunder, medarbejdere, forretningspartnere og omverdenen.
- ◆ AKK vil gøre en indsats for at drive selskabets aktiviteter på en bæredygtig måde gennem overvågning og styring af de væsentligste miljømæssige risici.
- ◆ AKK har et ønske om at gøre samfundsansvar til en integreret del af forretningsstrategien, ved at vurdere, hvor der er forretningsmæssige muligheder, således de valgte tiltag både kan skabe forbedringer i CSR henseende og samtidig give et forretningsmæssigt udbytte.
- ◆ AKK har i en årrække arbejdet med at mindske klima- og miljøpåvirkningen fra egen produktion og har i dag et af de laveste CO²-aftryk pr. produceret kg kartoffelmel i verden.

Præsentation

Virksomheden

Karup Kartoffelmelfabrik AmbA
Engholmvej 19, 7470 Karup
Tlf: 97 10 14 22
CVR nr.: 16 21 77 19
P-nr.: 1.001.057.656
E-mail: kk@kkmel.dk
Hjemmeside: www.kkmel.dk

Anlæggelsesår

1933

Ejerforhold

AKK er et andelsselskab ejet af 436 andelshavere/kartoffelavlere.

Bestyrelse

Kristian Møller Sørensen, formand
Ole S. Madsen, næstformand
Jens Hansen
Henrik Madsen
Annette Dam
Niels Ejnar Rytter
Bjarne Lauritsen

Direktion

Martin Ravnsbæk

Branchebetegnelse

15.62.00. Fremstilling af kartoffelstivelse og stivelsesprodukter.

Hovedaktiviteter

Fremstilling af kartoffelstivelse, kartoffelprotein og kartoffelfiber.

Hovedaktivitetens beliggenhed

Engholmvej 15-19 og Åhusevej 3-8, 7470 Karup.

Væsentlige biaktiviteter

Salg af protamylasse (koncentreret kartoffelfrugtvand) til anvendelse som gødningsformål på landbrugsjord.
Salg af kartoffelpulp til kreaturfoder og til anvendelse i biogasanlæg.

Regnskabsår 2021/2022

Virksomhedens nøgletal:
Regnskabsperiode : 01.05.2021 - 30.04.2022
Antal medarbejdere : 56
Omsætning : 600 mio. kr.
Balancesum : 1.013 mio. kr.

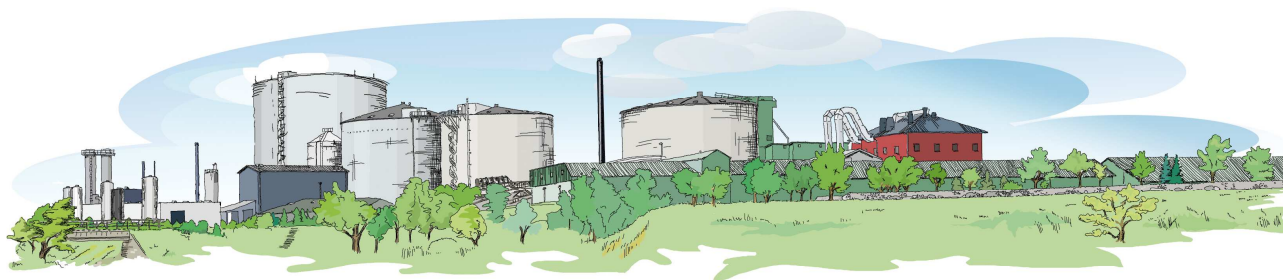
Miljøtilsynsmyndigheder

Produktionsaktiviteter

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen Århus
Lyseng Allé 1
8270 Højbjerg
Tlf.: 72 54 40 00

Udspredning af spildevand, samt nedsivning

Viborg kommune
Prinsens Allé 5
8800 Viborg
Tlf.: 87 87 87 87

Certificeringer og Autorisationer

Virksomheden har og vedligeholder følgende certificeringer og autorisationer:

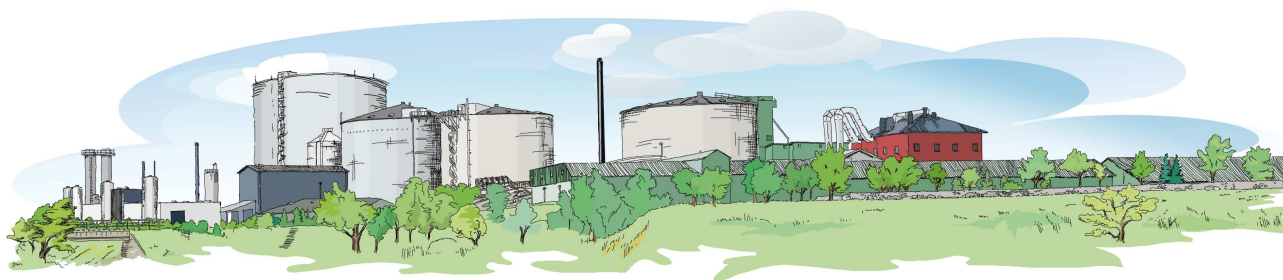
FSSC 22000	Ledelsessystem for fødevarer sikkerhed/krav til virksomheder i fødevarekæden. Første gang certificeret i 2019. Erstatte ISO 22000 og HACCP DS 3027.
DS/EN 50001	Energiledelsescertificering. Første gang certificeret i 2012. Erstatte DS/EN 16001 fra 2003 og energi-effektiviseringsaftalen med Energistyrelsen, der første gang blev indgået i 1996.
GMP + B2	Certificering omhandlende produktion af ingredienser til foder.
Egenkontrol	Autorisation fra Levnedsmiddelstyrelsen til egenkontrol indenfor levnedsmidler. Virksomheden er autoriseret til egenkontrol indenfor levnedsmidler efter Miljø- og Levnedsmiddelstyrelsens fastsatte normer angående hygiejne og kvalitetskontrol vedr. tilvirkning, opbevaring, emballering, ompakning og transport af levnedsmidler.

Værdikæden og forretningsmodel

Produkter

Kartoffelstivelse
 Kartoffelprotein
 Kartoffelpulp
 Kartoffelfiber
 Protamylasse

Kerneområder

Virksomhedens vigtigste hovedaktivitet er fremstilling af kartoffelstivelse. Der fremstilles kartoffelstivelse i perioden fra ultimo august til primo januar, den såkaldte kampagne.

Dansk kartoffelstivelse er anerkendt over alt i verden, ikke alene fordi det er dansk, men også fordi det er et rent og godt produkt. Ca. 95% eksporterer KMC til over 85 forskellige lande. Kartoffelstivelse indeholder 80% stivelse og 20% vand.

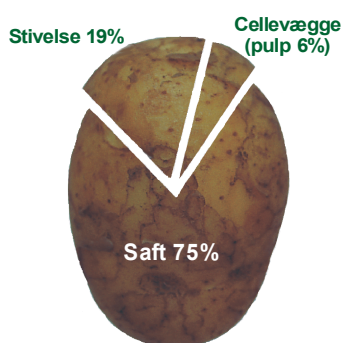
Kartofler består af vand, cellemateriale, forskellige næringsstoffer og stivelse. I fremstillingsprocessen udskilles og udvaskes stivelsen, og denne udvaskning foregår ved hjælp af rent vand.

Vandets kvalitet har stor betydning for den færdige stivelses kvalitet. Der anvendes kun rent grundvand til raffinering af stivelse. Efter vandet har været brugt til udvaskning af stivelse, genanvendes det flere gange til de mindre krævende processer i fabrikken. Procesvandet benævnes i daglig tale som frugtsaft. Frugtsaften bliver, efter udvinding af protein, inddampet (opkoncentreret ca. 10 gange) til protamylasse, som anvendes til gødning på landbrugsjord i vækstsæsonen. Ved opkoncentreringen (inddampningen) fremkommer ca. 50.000 tons protamylasse og ca. 300.000 m³ kondensatvand. Af kondensatvandet genanvendes så meget som muligt i produktionen, resten nedsives i et nedsivningsanlæg.

En anden hovedaktivitet er fremstilling af kartoffelprotein. Proteinet udvindes af frugtsaften. Det er med nuværende teknologi muligt at udvinde ca. halvdelen af det protein, som findes i frugtsaften. Det færdige produkt opfylder endnu ikke kvalitetskravene til human brug og anvendes derfor til dyrefoder og i fermenteringsindustrien.

En tredje hovedaktivitet er fremstilling af kartoffelfiber. Fibrene fremstilles af kartoffelpulp og anvendes i fødevareindustrien.

Kartofflens indhold

Langt den største del (ca. 75 %) af en kartoffel består af vand (frugtsaft).

Spisekartofler indeholder omkring 10 % stivelse, mens de kartoffelsorter der benyttes til stivelsesfremstilling i gennemsnit indeholder 19 % stivelse. De resterende 6 % af kartofflen består af cellevægge for stivelseskorn, mineraler og protein.

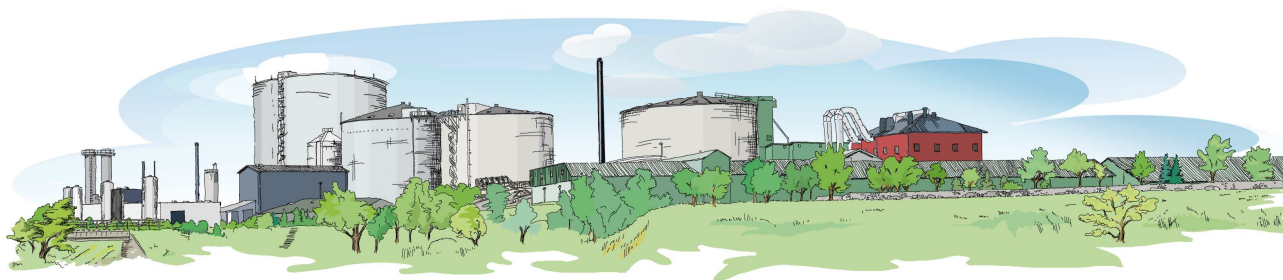
Biprodukter

De 2 biprodukter kartoffelpulp og protamylasse udnyttes på en bæredygtig måde. Pulpen som anvendes til kreaturfoder er et eftertragtet fodermiddel. Pulpen består af ca. 13% tørstof og ca. 87% vand. Pulpen anvendes også i biogasanlæg.

Protamylasse består af kartofflens naturlige saftindhold, som er opkoncentreret til ca. 30 % tørstof. Protamylasse anvendes til gødningsformål på landbrugsjord og i biogasanlæg. Protamylassen, som kun indeholder naturlige næringsstoffer, genanvendes i landbrug som erstatning for handelsgødning. Protamylassen er så ren en naturgødning, at det må anvendes i økologisk landbrug. Protamylassen udbringes på et tidspunkt, hvor planterne har størst optagelsesevne. Fabrikken har, i form af lagertanke, opbevaringskapacitet til hele protamylasseproduktionen.

Vaskevand, som er det vand, der har været brugt til at vaske kartoflerne med, udsprøjtes med vandingsanlæg på fabrikens landbrugsjorder efter samme miljømæssige principper som protamylasse.

Samlet giver anvendelsen af produkterne en fuld udnyttelse af stivelseskartofflens indhold af gødnings- og næringsstoffer.

Strategi

I løbet af de seneste 10 år er AKK vokset til dobbelt størrelse og der arbejdes forsat ud fra en vækstbaseret strategi.

Vision

- ◆ AKK forarbejder kartofler til kartoffelmel og kartoffelprotein på en bæredygtig måde.
- ◆ AKK bakker op om Landbrug og Fødevarer's vision om en klimaneutral dansk fødevarerproduktion senest i 2050 med samme eller større produktion.
- ◆ AKK ønsker at producere kartoffelmel og kartoffelprotein på den mest klimaeffektive måde i verden.
- ◆ AKK arbejder til stadighed for at forbedre produktionen på en bæredygtig og ressourceeffektiv måde.

Kartofler og de deraf producerede fødevarer ingredienser er i relation til flere af FN's Verdensmål et "godt produkt" og i forlængelse heraf ønsker AKK at leve op til FN's Verdensmål for bæredygtighed indenfor mad, vand, energi, klima, ansvarlig produktion og madspild. Vi har derfor valgt at fokusere på de indrammede mål:

Nr.: 2 Stop sult, Nr.: 3 Sundhed og trivsel, Nr.: 8 Anstændige jobs og økonomisk vækst, Nr.: 12 Ansvarligt forbrug og produktion, Nr.: 13 Klimaindsats

Identifikation af relevante / vigtige CSR-områder

Politikker

- ◆ Miljø
- ◆ Klima
- ◆ Produkter

AKK har ikke udformet politikker på nedenstående områder, da disse ikke anses som relevante for AKK, da vi kun har begrænset samhandel og interaktion med andre udenlandske aktører, hvor nedenstående forhold kan være kritisable.

- ◆ Menneskerettigheder
- ◆ Arbejdstagerrettigheder
- ◆ Anti-korruption
- ◆ Kønsdiversitet i ledelsen

Væsentlige miljø- og ressourcemæssige parametre

De væsentligste ressourcemæssige forbrug er anvendelse af energi i form af el og naturgas.

Virksomhedens samlede energiforbrug er ca. 30,0 mio. kWt og ca. 5,0 mio. m³ naturgas årligt. Virksomheden er meget opmærksom på den miljømæssige risici og belastning, som energiforbruget udgør og arbejder, gennem det indførte energiledelsessystem, aktivt på at finde mulige områder for energibesparelser.

Virksomheden anser også forbrug af grundvand som et væsentligt miljøparameter og har som mål at anvende mindst muligt vand pr. ton produceret stivelse uden at forringe stivelseskvaliteten.

Øvrige miljø risici og påvirkninger af omgivelserne er emission af CO₂, CO og NO_x fra afbrænding af naturgas samt emission af støv fra tørrerier.

Miljø- og energipolitik

Det er virksomhedens miljøpolitik:

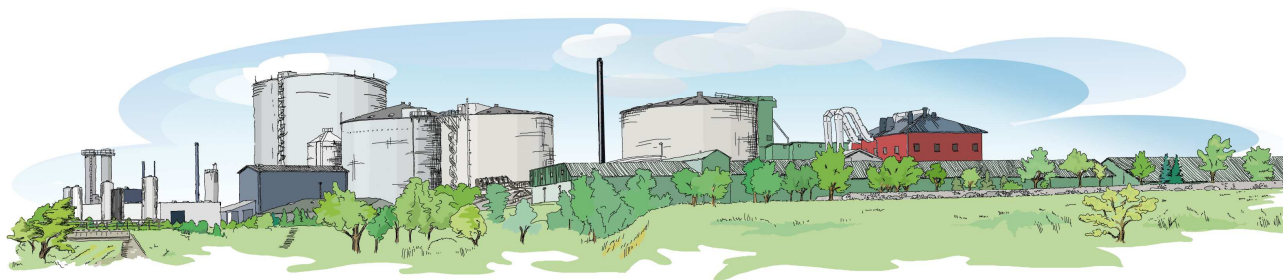
- ◆ At drive en virksomhed, som til stadighed overholder de af myndighederne stillede miljøkrav samt andre bestemmelser, fabrikken eventuelt har tilsluttet sig.
- ◆ At minimere den eksterne og interne miljøbelastning.
- ◆ At minimere risici for uheld og påvirkninger, som på kort eller lang sigt kan være skadelige for miljøet og for medarbejdernes helbred.

Energipolitik

Produktionen af kartoffelmel, kartoffelprotein og protamylasse er energikrævende.

AKK søger konstant efter nye innovative måder at reducere energiforbruget og dermed udledningen.

AKK har gennem en lang årrække investeret i miljøforbedrende aktiviteter og har således opnået betydelige reduktioner i el-, gas- og vandforbruget, samt optimeret bortskaffelsen af spildevand.

Gennem energi-integration (overførsel fra forskellige afdelinger), varmegenindvinding og energirigtig projektering er der opnået ca. 25% i besparelser.

AKK er energicertificeret efter DS/EN:50001 standarden, så det er ledelsens ansvar at udvikle virksomheden med yderligere forbedringer indenfor energiområdet.

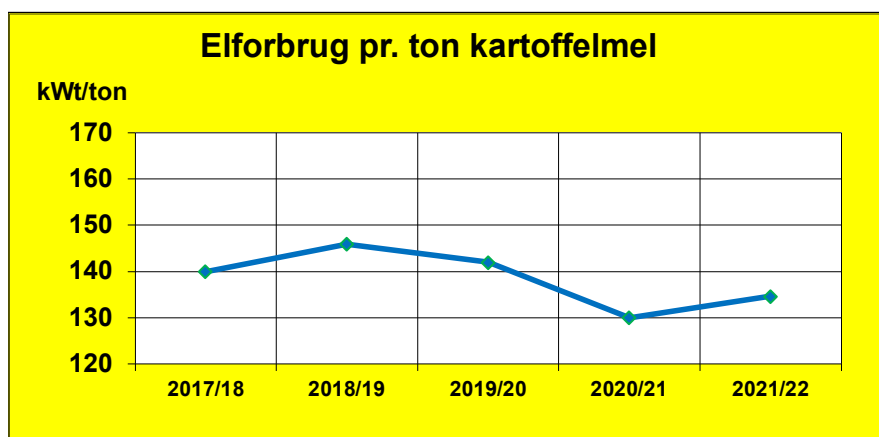
Miljømål:

- ◆ Elforbrug pr. tons produceret kartoffelmel reduceres med 2% i forhold til baseline (140 kWt).
- ◆ Elforbrug pr. tons kartoffelprotein reduceres med 2% i forhold til baseline (300 kWt).
- ◆ Gasforbrug pr. tons produceret kartoffelmel reduceres med 2% i forhold til baseline (250 kWt).
- ◆ Gasforbrug pr. tons kartoffelprotein reduceres med 2% i forhold til baseline (2.300 kWt).
- ◆ Vandforbrug pr. tons kartoffelmel reduceres med 1% i forhold til året før.

Elforbrug pr. tons produceret kartoffelmel ligger over en 5 årig periode på samme niveau.

Det er svært at holde det lave niveau, når bygninger og maskinpark udvides.

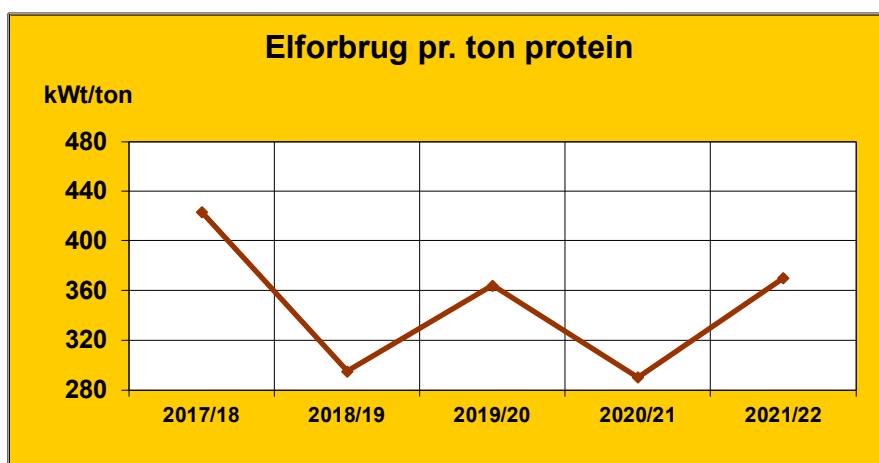
Elforbruget ligger 4% under baseline på 140 kwt/ton, så fabrikken har opfyldt miljømålet.

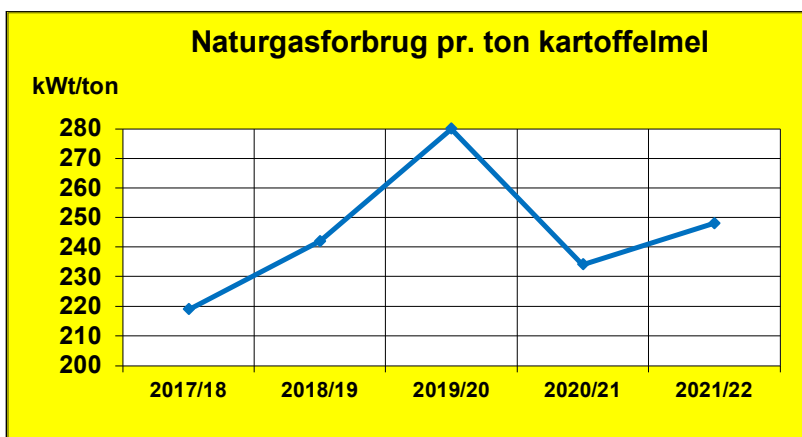
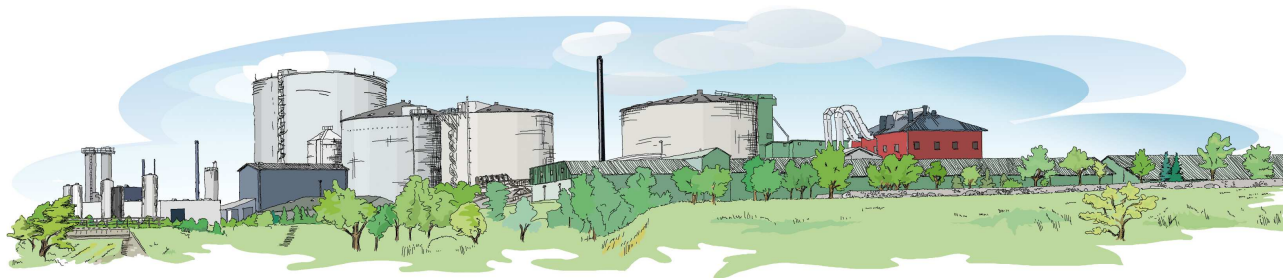

Elforbrug til proteinfremstilling er steget med 27% i forhold til sidste år, så det nu ligger på linje med forrige år.

Forbruget ligger 23% over den nye baseline på 300 kWh/ton mod tidligere 420 kWh/ton, så den nye baseline var måske lidt for optimistisk.

Proteinindholdet i kartoflerne kan svinge meget fra år til år.

Naturgasforbruget pr. tons produceret kartoffelmel er steget med 6% i forhold til sidste år og faldet 12% i forhold til forrige år.

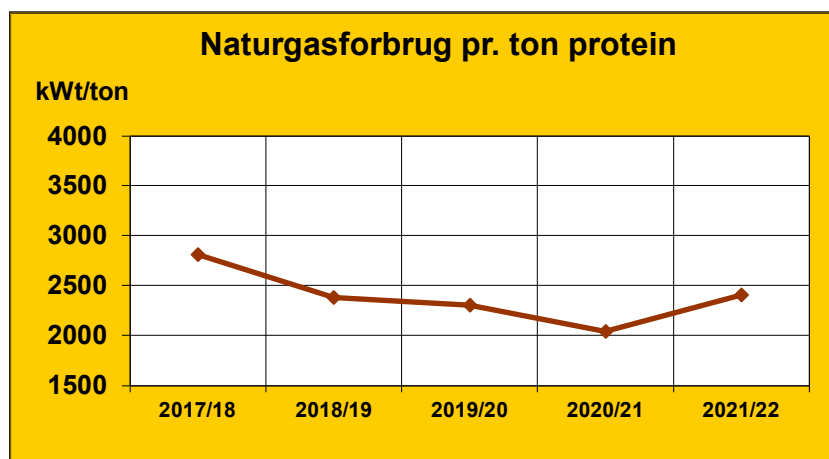
Den nye Baseline på 250 kWt/ton er overholdt og miljømålet er opfyldt.

Det højere forbrug i forhold til sidste år skyldes primært problemer med varmeindvinding på det nye tørreri i starten af kampagnen.

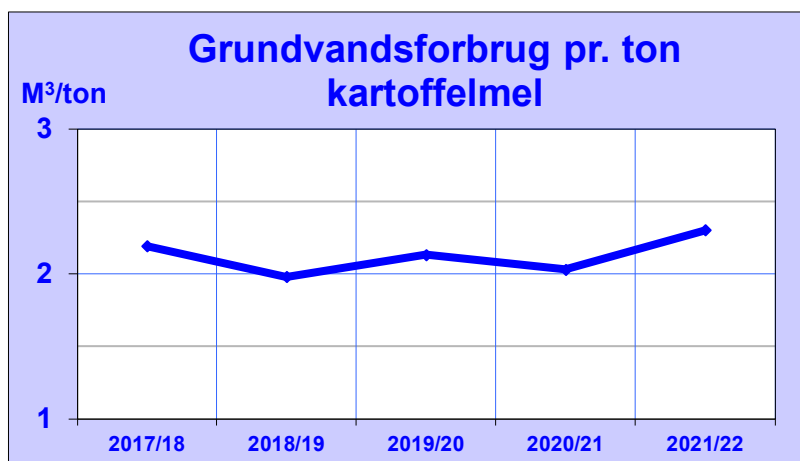
Naturgasforbruget til protein-fremstilling er steget med 18% i forhold til sidste år.

Den nye baseline på 2.300 kWt/ton er overskredet med 5%, men 10% bedre end den gamle baseline på 2.700 kWt/ton, så den nye baseline har være for optimistisk.

Forbruget ligger stadig pænt set over en 5-årig periode.

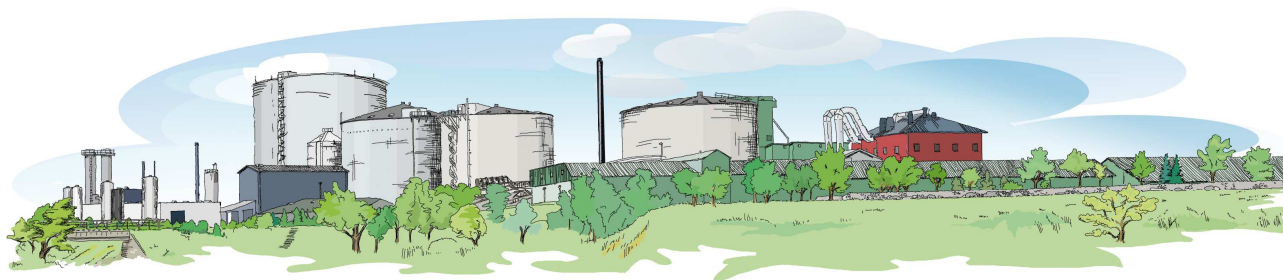
Naturgas anvendes også til opvarmning af kontorer, kantiner, værksteder, opsækningshal, fabrikshal, vaskeri, proteinfabrik, inddampningsfabrik, samt til opvarmning af varmt brugsvand.

Fabrikens miljømål med at spare 1% af vandforbruget pr. tons produceret kartoffelmel i forhold til sidste år er ikke opnået.

Gennemsnitsforbruget over de sidste 5 år ligger lavt i forhold til forbruget årene forinden.

Selvom dette er tilfredsstillende, vil der stadig blive rettet fokus på at finde besparelser i det fremtidige vandforbrug.

Produkter

I forhold til de fleste andre afgrøder, så giver dyrkning af kartofler en stor produktion af fødevarer pr. dyrket areal. Vegetabilsk produkter der i betydelig omfang kan substituere animalske produkter.

Mulighederne for at brødføde verdens stigende befolkning på en bæredygtig måde er en stor udfordring, Reduktion af madspild er et ofte overset / undervurderet indsatsområde.

Det vurderes (FAO, 2016), at ca. en tredjedel af al mad i verden går til spilde og udgør 8 % af det samlede globale udslip af drivhusgasser.

Kartofler indeholder 75 % vand og er en afgrøde, der er meget svært at opbevare, hvorfor lagring medfører tab af værditørstof.

AKK vil medvirke til at reducere madspild. Vi har investeret 500 mio. DKK i udbygning af selskabets produktionskapacitet, således andelshavernes kartofler kan forarbejdes i løbet af en kort kampagne (fra 160 dage til 90 dage). Herved sikres, at kartoflernes fulde vækstpotentiale (maksimal indlejring af værdistoffer) udnyttes og at stivelsestab m.m. under opbevaring reduceres til et minimum og at der ikke skal bruges unødvendige ressourcer på dækning/lagring af kartoflerne og optimering af håndtering og logistik. Ovenstående medvirker også til reduceret anvendelse af nedvisningsmidler.

AKK bidrager ved at anvende kasserede- / frasorterede kartofler fra andre virksomheder indenfor kartoffelbranchen.

Forebyggelse af fødevarsvindel indgår som element i fødevarerstandarden FSSC 22000, herunder risikoanalyser / sårbarhedsanalyser.

Fuldt udbygget sporbarhed, gør det muligt om nødvendigt at tilbagekalde varer, der udgør en sundhedsmæssig risiko.

I 2021/22 var der ikke nogen produkttilbagekaldelser.

Min. 2 gange om året laves der i samarbejde med KMC en tilbagekaldelsestest

Reklamationer fra kunder håndteres via FSSC 22000 systemet.

Indkøb: Alle råvarer leveres af fabrikens andelshavere.

Via ejerforholdet er der meget tæt tilknytning til råvareleverandør ⇔ meget lav risiko.

Krav til vore leverandører af råvarer, hvor der stilles krav om høj kvalitet og forbud mod leverancer af GMO baserede råvarer.

Hvert år forud for hver kampagnestart underskriver hver avler en dyrkningskontrakt – sikring af overholdelse af lovgivning, GMO, sædskifte m.m.

AKK yder leverandøremåderåd indenfor dyrkning af kartofler (fødevarsikkerhed, sortsvalg, optimering af udbytte vs. input m.m.)

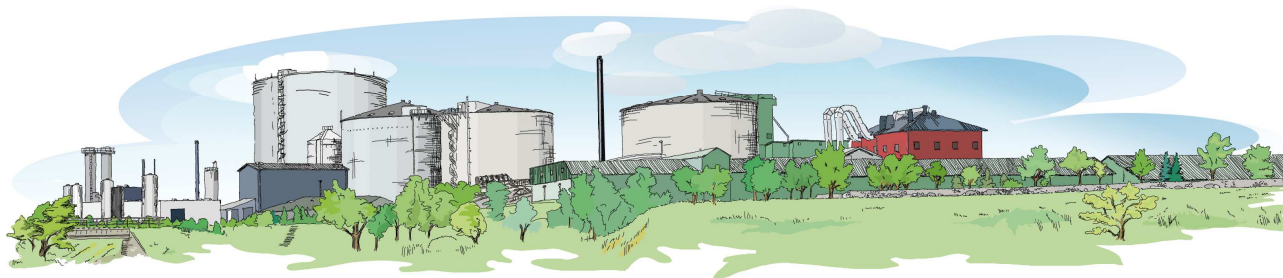
Menneskerettigheder

AKK overholder dansk lovgivning.

Af AKK's indkøb udgør danske produkter / serviceydelser over 90 % – resten fra øvrige EU-lande.

Af AKK's afsætning udgør salg til danske kunder over 99 %.

Risikoen inden for menneskerettigheder er særligt relateret med samhandel og interaktion med andre udenlandske aktører, hvor menneskerettigheder kan være kritisable. Vi vurderer, at denne samhandel og dermed afledte risiko, er så begrænset, at dette punkt ikke anses som relevant for AKK, og vi har derfor ikke udformet en selvstændig politik for menneskerettigheder.

Arbejdstagerrettigheder

Vi vurderer, at arbejdsulykker og dårlig trivsel udgør de væsentligste risici omkring medarbejderforhold. Sikring af trivsel, sundhed og sikkerhed på virksomheden er derfor et prioriteret område og der arbejdes løbende med tiltag for at AKK skal være en attraktiv og sikker arbejdsplads.

AKK prioriterer medarbejdernes sundhed og sikkerhed højt. Der anvendes ikke sundhedsskadelige stoffer i produktionen. Det er påbudt at anvende høreværn i de støjbelastede produktionsområder. Der er stor fleksibilitet i arbejdet, så ensformige arbejdsstillinger undgås og for at undgå tunge løft, er der overalt hjælpemidler til rådighed.

Virksomhedens APV bliver løbende tilpasset i forbindelse med om- og tilbygninger, samt ændringer i produktionsudstyret.

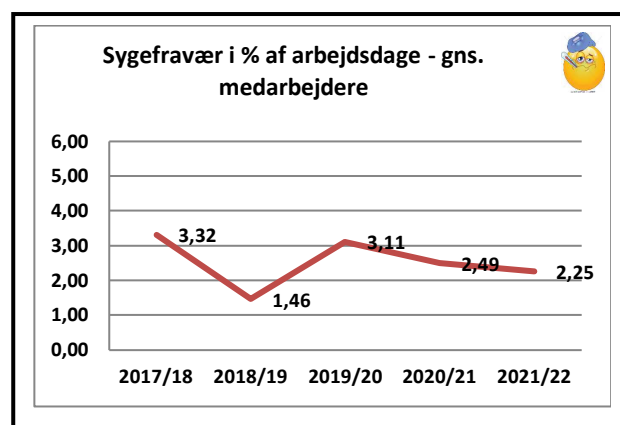
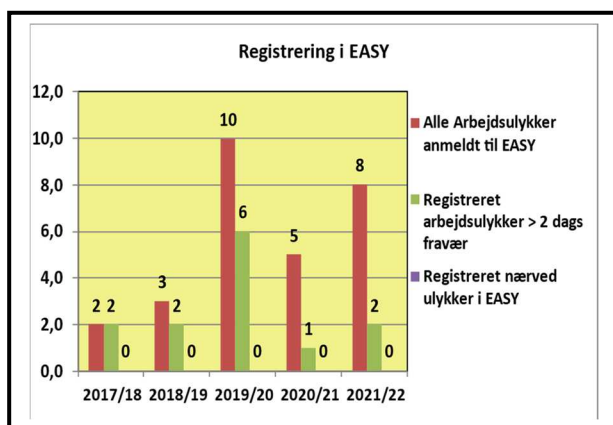
Dansk lovgivning: Virksomheden har tiltrådt overenskomsten mellem 3F og GLS-A. Hovedparten af virksomhedens ansatte er organiseret i 3F.

Alle virksomhedens ansatte har arbejdsforhold, der er bedre end overenskomsten for tilsvarende funktioner tilskriver.

SU-udvalg: Virksomheden samarbejder med Viborg Kommune om lokal jobudvikling og uddannelse og har et velfungerende SU-udvalg (samarbejdsudvalg).

Arbejds miljø: Virksomheden har et velfungerende SI-udvalg (sikkerhedsudvalg).

Alle arbejdsulykker og nærvæd ulykker registreres i EASY (Arbejdstilsynets online registrering af arbejdsulykker)

Antallet af arbejdsulykker er steget 60% fra 2020/21 til 2021/22. Dette er ikke tilfredsstillende. Der er primært tale om mindre ulykker, men der har også været én alvorlig ulykke med kemikalier, som kunne være gået meget værre end det var tilfældet. Medarbejderne er instrueret i at udvise mere agtpågivenhed under arbejdet.

Der afholdes fraværssamtaler med langtidssyge medarbejdere med henblik på at fastholde medarbejderne i ansættelsesforhold.

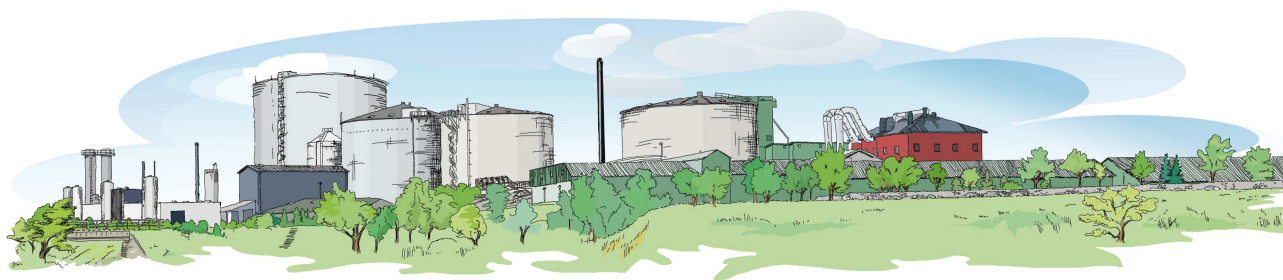
I kampagneperioden (3 måneder pr. år) forekommer der natarbejde for nogle medarbejdere, med deraf afledte helbredsmæssige risici. De berørte medarbejdere tilbydes et årligt sundhedstjek.

Efter 1 års ansættelse tilbydes alle medarbejdere at indtræde i en firmabetalt Gruppelivsordning.

Efter 2 års ansættelse tilbydes alle medarbejdere at indtræde i en firmabetalt Sundhedsforsikring.

AKK fokuserer på det psykiske arbejdsmiljø og planlægger at gennemføre en trivselsundersøgelse i løbet af 2023.

Høj medarbejderloyalitet: Gennemsnitlig anciennitet for 56 medarbejdere er 8,5 år.

Anti-korruption

AKK overholder dansk lovgivning.
Ingen transaktioner i AKK foregår via betaling med kontanter

AKK's indkøb af råvarer foregår primært med selskabets egne andelshavere som leverandører.

AKK's salg af færdigvarer forgår primært til selskabets fællesejede datterselskab KMC, Brande – sekundært til selskabets egne andelshavere.

Selskabet har ikke samhandel / interaktion med udenlandske kunder eller udenlandske myndigheder.
Risikoen for at AKK bliver involveret i ”sort” økonomi og korruption (bestikkelse/facilitetsbetalinger) vurderes som værende meget lav. Derfor anses dette punkt ikke at være relevant for AKK, og vi har derfor ikke udformet en selvstændig politik for anti-korruption.

Whistleblower-ordning

Virksomheden har etableret en whistleblower-ordning gennem Advokatfirmaet Dahl.
Ordningen kan tilgås via virksomhedens hjemmeside på dette link www.kkme1.dk/kontakt-os/whistleblower-ordning/

Kønsdiversitet i ledelsen

Bestyrelse

Bestyrelsen på 7 medlemmer består af 6 mænd og en kvinde.
Ifølge AKK's vedtægter består selskabets bestyrelse af 5-7 medlemmer, der udelukkende kan rekrutteres blandt selskabets andelshavere.

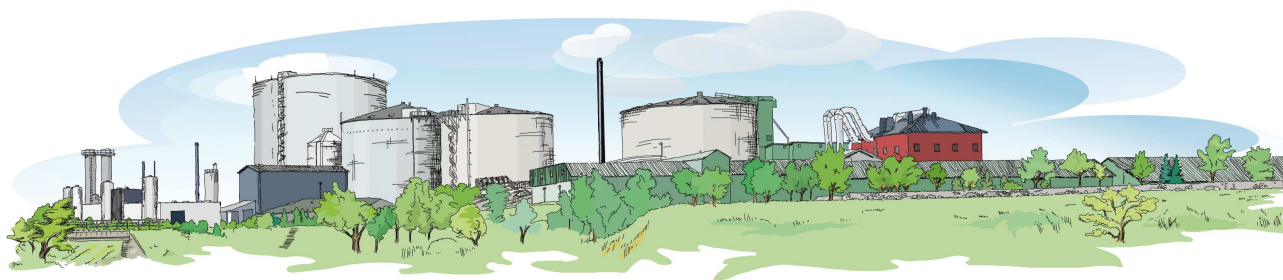
Indstilling og valg af bestyrelsesmedlemmer sker af selskabets andelshavere i forbindelse med afholdelse af selskabets årlige ordinære generalforsamling. Bestyrelsesmedlemmerne er alle på valg hver andet år.

Af fabrikens ejerkreds på 436 andelshavere (aktive kartoffelavlere) udgør andelen af kvindelige andelshavere under 2 %.

Mulighederne for at øge andelen af kvindelige andelshavere, for der igennem at forbedre mulighederne for valg af kvindelige bestyrelsesmedlemmer, er begrænset, da kartoffelavl er kendetegnet ved store -, specialiserede landbrug, hvor der kun sker tilgang af ekstrem få kvindelige landmænd.
Uagtet de beskrevne vanskeligheder grundet ejer- og brancheforhold vil der blive arbejdet for, at der fortsat er mindst et kvindeligt bestyrelsesmedlem ved udgangen af 2023.

Øvrige ledelsesniveau

Øvrige ledelsesniveau omfatter direktion og funktionschefer.
Gruppen på i alt 5 personer, er fordelt med 60 % mænd og 40 % kvinder.
Vores politik er, ved besættelse af lederstillinger tilsigtes, at der blandt de tre sidste kandidater i et ansøgerfelt er mindst én kvinde repræsenteret.
Denne politik implementeres vi primært ved at tilskynde kvinder at søge ledige lederstillinger gennem personlig opfordring samt ved at instruere et eksternt rekrutteringsbureau, såfremt et sådant bruges.

Dataetik

AKK har i regnskabsåret 2021/22 ikke defineret en politik for dataetik. Dette vil med omhu og respekt ske i regnskabsåret 2022/23.

I AKK mener vi, at privatliv og databeskyttelse er fundamentale rettigheder, der skal værnes om og sikres i den hastige digitale udvikling, samtidig med at vi udnytter digitaliseringens muligheder bedst muligt til glæde og gavn for helheden. Vi efterlever de centrale værdier og principper på GDPR området.